

СОВЕТ СТАРОЧУРИЛИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул. Новая, д.52, с. Старое
Чурилино, Арский муниципальный
район, 422014
Тел. (84366)57-3-48, 3-06-09 факс (84366)57-3-48, 3-06-09 E-mail:
Schur.Ars@tatar.ru.

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ИСКЕ ЧҮРИЛЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ
Яңа урамы, 52 нче йорт, Иске Чүриле
авылы, Арча муниципаль районы,
422014

Иске Чүриле авыл жирлеге Советы
КАРАРЫ

13.06.2019 ел

№ 78

**Иске Чүриле авыл жирлеге Уставына
үзгәрешләр һәм өстәмәләр проекты турында**

«Иске Чүриле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставын гамәлдәге законнарга туры китерү максатларында, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 44 статьясы нигезендә Иске Чүриле авыл жирлеге Советы карар бирде:

1. Иске Чүриле авыл жирлеге Советының 2014 елның 27 октябрендәге 63 номерлы карары белән расланган Иске Чүриле авыл жирлеге Уставына тубәндәге үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү проектын расларга (№ 63 30.06.2015, № 6.2 26.10.2015, № 25 01.11.2016, № 33 11.05.2017, № 52 07.09.2018 үзгәрешләр белән):

1) 5 статьяның беренче өлешендәге 14 пунктын тубәндәге редакциядә бәян итәргә:

«14) каты коммуналь калдыкларны туплау (шул исәптән аерым туплау) һәм транспортта ташу эшчәнлеген оештыруда катнашу;»

2) 6 статья тубәндәге редакциядә бәян итәргә:

«6 статья. Жирлекнең жирле үзидарә органнары жирлекләрнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә кертелмәгән мәсьәләләрне хәл итүгә хокуклары

1) Жирлек жирле үзидарә органнары тубәндәгеләргә хокуклы:

1) жирлек музейларын төзү;
2) жирлектә нотариус булмаган очракта, законнарда каралган нотариаль гамәлләр қылу;

- 3) опека һәм попечительлек эшчәнлеген гамәлгә ашыруда катнашу;
4) жирлек территориясендә жирле милли-мәдәни автономияләрнең хокукларын гамәлгә ашыруга бәйле эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру;
5) Россия Федерациясе халықларының милли-мәдәни үсесенә ярдәм күрсәту һәм жирлек территориясендә милләтара мәнәсәбәтләр өлкәсендәге чараларны гамәлгә ашыру;
6) жирлек территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләрне һәм учреждениеләрне мобилизацион әзерләү чараларын оештыруда һәм гамәлгә ашыруда катнашу;
7) муниципаль янғын сагы булдыру;
8) туризмны үстерү өчен шартлар тудыру;

9) кеше хокукларын тәэмін итүгө жәмегать контролен гамәлгә ашыручы һем мәжбүри тоту урыннарындағы затларга бұлышлық курсетүче ижтимагый күзәту

комиссияларенә ярдәм күрсәтү; 10) «Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында» 1995 елның 24 ноябрендәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә инвалидларның ижтимагый берләшмәләренә, шулай ук инвалидларның гомумроссия ижтимагый берпашмалары тарафыннан төзелгән оешмаларга ярдәм күрсәтү;

11) торак законнары нигезендэ муниципаль торак фондыннан социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча гражданнарга торак урыннары бирү;

12) жирлек территориясендә яшэүче хужалардан башка хайваннар белэн эш иту эшчөнлөгөн гамелгэ ашыру;

13) "Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында" 2016 елның 23 июнендәге 182-ФЗ номерлы Феде

каралган хокук болупарны профилактикалау өлкөсөндө чараларны гамәлгө ашыру; 14) инвалидлар, сәламәтлеге мөмкинлеклөре чикләнгөн затлар һәм спортын, жайпашу физик күлтүрасын һәм жайлашу спортын үстерүгө ярдәм курсату.

жайлашып физик күлгүнүүсүнөм жайлашып спортчулардың 15-шабакалык спортынан турнирде 1992-жылдан баштап 7 февраленде

15) "Кулланучылар хокуктарын яқтау түрінде 1992-жылғы 7 фебральдың 2300-1 Россия Федерациясе Законында каралған кулланучылар хокуктарын яқтау өткізу үшін аралас жағдайда 1-ші статьяның 1-ші епешенде күрсателгендегі

мәсьәләләрне хәл итәргә, башка дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруда катнашырга (аларга «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 19 статьясы нигезендә тапшырылмаган), әгәр бу федераль законнарда каралган булса, шулай ук башка муниципаль берәмлекләрнең, дәүләт хакимиите органнарының компетенциясенә кертелмәгән һәм федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән уз компетенцияләрнән чыгарылмаган башка мәсьәләләрне, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелгән бюджетара трансферлардан тыш, кучерү нормативлары буенча салым көрөннәре исәбеннән хәл итәргә хокуклы.»

3) 17 статьяның 3 өлешен түбәндәгे редакциядә бәян итәргә:

«3. Территориаль ижтимагый үзидарә гамәлгә ашырыла торған территория чикләре тиешле территориядә яшәүче халык тәкъдиме буенча жирлекнәң вәкиллекле органы тарафыннан жирлектәге территориаль ижтимагый үзидарә турында нигезләмәдә курсәтелгән тәртиптә Поселение Советы тарафыннан раслана.»

4) 20 статьяның 1-2 өлешләрен түбәндәгө редакциядә бәян итәргә:

«1. Жирлектө яшәүчеләрнең район Советы, район башлыгы, башкарма комитет житекчесе катнашында жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль норматив хокукый актлар проектлары турында фикер алышу өчен халық алдында тыңлаулар үткәрелергә мөмкин.

2. Халык тыңлаулары халық, район Советы яки жирилек башлыгы, башкарма комитет житәкчесе инициативасы буенча үткөрелө торган гавами тыңлаулар жирилек Советы яки жирилек Советы инициативасы белөн билгеләнә, ә жирилек башлыгы, башкарма комитет житәкчесе - жирилек башлыгы инициативасы буенча жирилек Советы тарафыннан билгеләнә.»

5) 25 статьяның 2 өлешен түбәндәгे редакциядә бәян итәргә:

«2.Әлдеге статьяда каралған гражданнарның схемасы анда торак пунктта ясө жирилектө үшәүчеләрнең сайлау хокуқына ия яртысыннан артығы катнашканда хокуклы. Торак пункттада әлдеге торак пункттада яшәүчеләрнең сайлау хокуқына ия яртысыннан артығының бер үк вакытта бергө булу мөмкинлеге булмаган очракта, составына курсателгән торак пункт көргөн муниципаль берәмлек уставы

нигезендә гражданнар жыенындағы күнделіктіліктердің өзінен аз болғанын көрсөттө. Негізгі мәселелердің бірі - қарар кабул ителгендегі көннен бері айдан да артмаган срокта этаплап уздырыла. Шул ук вакытта әлегрек гражданнар жыенінде катнашкан заттар тавыш бирүдә катнашуның алдагы этапларында катнашмы. Гражданнар жыенінде қарары, әгәр аның өчен гражданнар жыенінде катнашучыларның яртысыннан күбрәге тавыш бирсө, кабул ителгендегі дип санала."

6) 87 статьяга түбәндәгे эчтәлекле 3.1 өлеш өстәргә:

«3.1 Иске Чүриле авыл жирлеге Советы депутатларының санын арттыра яисө киметә торган үзгәрешләр, Иске Чүриле авыл жирлекендә халыкның саны артуга яисө кимүгә бәйле рәвештә, күрсәтелгән үзгәрешләр керту турында муниципаль хокукий акт кабул иткән Иске Чүриле авыл жирлеге Советының вәкаләтләре чоры узғаннан соң үз көченә керә»

2. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районнының Иске Чуриле авыл жирлеге уставына үзгәрешләр һәм естәмәләр проекты буенча гражданнарның тәкъдимнәрен исәпкә алу тәртибен һәм гражданнарның 1 нче күшымта нигезендә фикер алышуда катнашу тәртибен расларга.

3. Арча муниципаль районның Иске Чүриле авыл жирлеге уставына үзгөрешләр һәм естәмәләр проекты буенча гавами тыңлаулар үткәру тәртибен расларгә һәм гражданнарың 2 нче күшүмтә нигезендә фикер алышуда катнашы.

4. Әлеге каарны Арча муниципаль районының рәсми сайтында һем гражданнар күплөп жыела торған урыннарда түбәндәге адреслар буенча мәгълумат стендларында урнаштыру юлы белән итәргә: ТР, Арча районы, Иске Чүриле авылы, Яңа урам, 52, Штерә авылы, Совет урамы, 30б, Ашабаш авылы, Комсомол урамы, 4а, Венета авылы, Узәк урамы, 13 нче йорт.

5. Түбәндөгө составта Устав проектына көргөн тәкъдимнәрне исәпкә алу, гомумиләштерү һәм карау буенча эш төркеме төзөргө:

1) Сафиуллин Айдар Харис улы - 1 нче Иске Чүриле сайлау округы депутаты.

2) Гайнуллин Рамиль Ахмәтхан улы - 2 нче Иске Чүриле сайлау округы депутаты;

3) Хамидуллин Рамиль Сәубән улы - З нчы Иске Чүриле сайлау округы буенча депутат;

6. Жирлек Советы депутаттарының Иске Чүриле авыл жирлеге уставына үзгөрешилдер һәм естәмәләр проектына төзәтмәләр рәвешендә тәкъдимнәре эш төркеменә 01.07.2019 кадәр кертелә дип билгеләргә.

7. Гражданнарның Иске Чуриле авыл жирлеге уставына үзгөрешлөр һем естәмәләр проектына тәкъдимнәре, Ф.И.О., туган елы, адрес буенча авторның адресы күрсәтелеп, эш төркеменә жибәрелә дип билгеләргә: ТР, Арча районы, Иске Чуриле авылы, Яңа урам, 52.

8. Иске Чүриле авыл жирлеге уставына үзгөрешләр һәм өстәмәләр проекты буенча халық алдында тыңлаулар билгеләргә 03.07.2019.

9. Эшче төркемгә, жирилек Советы депутатларының төзөтмәләрен һәм гражданнарның Иске Чүриле авыл жирилеге уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр проектларына тәкъдимнәрен өйрәнеп һәм гомумиләштереп, аны 2019 елның 22 июленә кадәр Иске Чүриле авыл жирилеге Советына карауга кертергә.

10. Өлөгө караганың үтәлешиң тиқшереп торуны үз өстемдө калдырам.

Иске Чүриле авыл жирлеге башлыгы урынбасары

Р.Х.Гарифуллин

Иске Чуриле авыл жирлөгө
Советының 13.06.2019 ел, №
78 каарырына 1 нче күшымта

Арча муниципаль районы Иске Чүриле авыл жирлеге уставына үзгөрешлөр
хэм өстөмөлөр проектына гражданнар төкъдимнэрөн исәпкә алу ТӘРТИБЕ

1. Арча муниципаль районының Иске Чүриле авыл жирлеге уставына үзгөрешлөр һәм өстәмәләр проектына тәкъдимнәр Иске Чүриле авыл жирлеге Советына тубәндәгә адрес буенча кертелә: ТР, Арча районы, Иске Чүриле авылы, Яна урам, 52 йорт язма рәвештә тубәндәгә төзәтмәләр таблицасы рәвешендә:

№	Пункт, пунктча	Карар проекты тексты	Төзәтмәләр тексты	Төзәтмәне исәпкә алып, проект тексты	Төзәтмәләр авторы (Ф.И.А.и., адресы, эш, уку урыны)

Әлеге тәкъдимнәр Арча муниципаль районының рәсми сайтында Интернет чөлтәрендә һәм гражданнар күпләп жыела торган урыннарда: ТР, Арча районы, Иске Чүриле авылы, Яңа урам, 52, Штерә авылы, Совет урамы, 306, Ашабаш авылы, Комсомол урамы, 4а, Венета авылы, Үзәк урамы, 13 нче йорт, мәгълүмат стендларында урнаштыру юлы белән әлеге карап басылып чыккан көннән алыш 8 сәгатьтән 17 сәгатькә кадәр кабул ителә.

2. Чыгыш хокуки белән гавами тыңлауларда катнашуга гаризалар түбәндәгө адрес буенча бирелә: ТР, Арча районы, Иске Чүриле авылы, Яңа урам, 52 йорт язма рәвештә яисә почта аша.

Гаризалар эш көннәрендә 8.00 сәгатьтән 17.00 сәгатькә кадәр гавами тыңлаулар уткәру датасына кадәр 7 көннән дә соңга калмыйча кабул ителә.

3. Гражданнарның тәкъдимнәре эшче төркем тарафыннан теркәлә һәм карау өчен Советка һәм «Иске Чүриле авыл жирлелеге» муниципаль берәмлеге башлығы урынбасарына тапшырыла.

Иске Чүриле авыл жирлеге башлығы үрынбасары

Р.Х.Гарифуллин

**Арча муниципаль районы Иске Чүриле авыл жирлеге уставына үзгөрешләр
һәм естәмәләр проекты буенча ачык тыңлаулар уздыру ТӘРТИБЕ**

1. Арча муниципаль районының Иске Чүриле авыл жирлеге уставына үзгөрешләр һәм естәмәләр проектын карау буенча гавами тыңлаулар Арча муниципаль районының Иске Чүриле авыл жирлеге Уставы нигезендә уздырыла.

2. Гавами тыңлаулар Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнары, прокуратура, белгечләр, сәяси партияләр, башка ижтимагый берләшмәләр, белгечләр, кызыксынган затларны чакырып үткәрелергә мөмкин.

3. Арча муниципаль районының Иске Чүриле авыл жирлегендә яшәүче теләсә кайсы кеше гавами тыңлауларда катнашырга хокуклы.

4. Катнашучыларны теркәү гавами тыңлаулар башланырга 1 сәгать кала башлана.

5. Гавами тыңлауларда рәислек итүче булып Арча муниципаль районының Иске Чүриле авыл жирлеге башлыгы тора.

6. Гавами тыңлаулар рәислек итүченең кереш сүзе белән ачыла, ул утырышта катнашучыларга тикшерелә торган мәсьәләләрнең асылы, тыңлауларны үткәру тәртибе турында хәбәр итә.

7. Беркетмәне рәсмиләштерү, кергән тәкъдимнәрне исәпкә алу өчен, секретариат житәкчесе һәм ике өгъзасы составында гавами тыңлаулар секретариаты сайланы.

8. Төп доклад белән Устав проектын эшләү буенча эшче төркем житәкчесе чыгыш ясый.

9. Төп докладтан соң сүз гавами тыңлауларда катнашырга чакырылган катнашучыларга бирелә.

10. Чыгыш хокуку белән гавами тыңлауларда катнашучылар гариза бирү вакытына бәйле рәвештә чиратлылык тәртибендә үз тәкъдимнәрен аргументацияләү өчен чакырыла.

11. Гавами тыңлауларда катнашучыларның чыгышлары расланган регламент нигезендә дәвам итәргә тиеш.

12. Гавами тыңлауларда катнашучылар чыгыш ясаганнан соң рәис рәхсәте белән чыгыш ясаучыларга сораулар бирергә хокуклы.

13. Гавами тыңлауларда катнашучылар гавами тыңлаулар барышына тыкшынырга, аларны туктатырга һәм аларны үткәрүгә комачауларга хокуклы түгел.

14. Гавами тыңлаулар уздырганда тәртипне үтәү ачык тыңлауларда катнашу өчен мәҗбүри шарт булып тора.

15. Гавами тыңлаулар үткәру тәртибе бозылган очракта, рәислек итүче аларны тыңлаулар үткәрелә торган бинадан тәшереп калдыруны таләп итәргә хокуклы.

16. Чыгышлар тәмамланғаннан соң, рәислек итүче гавами тыңлаулар секретариаты житәкчесенә гавами тыңлаулар барышында әйттелгән тәкъдимнәрне ачыклау өчен сүз бирә ала.

17. Гавами тыңлауларда катнашучыларның барлық кисәтүләре һәм тәкъдимнәре гавами тыңлаулар беркетмәсенә кертелә. Гавами тыңлаулар беркетмәсенә Арча муниципаль районының Иске Чүриле авыл жирлеге советы материаллары белән секретариат житәкчесе һәм өгъзалары имза сала.

18. Гавами тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмә гавами тыңлаулар секретариаты тарафыннан әзерләнә һәм халыкка житкерелергә тиеш.

19. гавами тыңлаулар уздыруны өштүрү һәм матди-техник тәэмин итү Арча муниципаль районының Иске Чүриле авыл жирлеге советы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Иске Чүриле авыл жирлеге
башлыгы урынбасары

Р.Х.Гарифуллин